

MAGYAR KURIR.

Indult Bétsből, Kedden, Június' 19-dikén, 1852.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Oppositio nyilatkoztatásának bérekesztése.

Frantzia Országának a' külső Nemzetekkel való egybeköttetéséről éppen úgy gondolkoztunk mi most, mint 1789-ben. A' ditsvágy vagy hódoltatás kedvéért folytatandó háborút mi éppen nem kívántuk, — tsak azt akartuk, hogy Frantzia Ország minden idegen hatalomtól tökéletes függetlenségben legyen. A' szégyen miatt elpirúlva, nem egyszer hallottuk az Igazgatószék Agenseinek ezen nyilatkoztatását: „ők félnek, hogy ez (vagy amaz) dolog az idegen kabinéteknek nem fog tetszeni.“ — a' mi tzélunk a' volt, hogy Frantzia Ország az afféle lealatsonyító befolyásoktól mindenkor szabad legyen. Mi a' külső nemzetek boldogságát és szabadságát szüntelen óhajtottuk, de úgy azokat institutióink alá vetni szándékunk soha sem volt. Azon Országlóhatalomnak, mellyet a' Szent Szövetség ültete vissza thrónusunkba, azon Országló hatalomnak — mondom — megbukása után, az Igazgatószéknek szükségesképpen szemmel kellett tartani a' külső hatalmasságok minden mozdulásait. Ennek azt nem kelle vala különösen meg engedni, hogy azok hatalmokat terjeszszék és öregbítsék. Ezt, az (Igazgatószék) önnön ma-

ga megesmerte akkor, midön Frantzia Ország előtt nyilván kijelentette; hogy ő Olasz Országot Ausztria, a' Lengyel nemzetséget pedig Orosz Ország ellen oltalmazni fogja. Es ezen forma szerént tett ígérete; Frantzia Országának pedig hajdani 's jelen Interesséje ellenére is által adta az, Olasz Országot Ausztriának, és megengedte, hogy elveszzen Lengyel Ország — az a' Lengyel Ország, mellyet mi segithettünk volna, akár mint tüzeltek is némellyek a' beszélők közül ellenünk, — az a' Lengyel Ország — a' mellyet mi kötelességből tartoztunk volna megszabadítani. Nem igaz az, hogy egy, az akkori környülállásokhoz alkalmaztatott beszédnek háború lett volna következése, sőt inkább tsak egyedül a' lett volna a' békességet megtartó eszköz. Egyszóval a' Frantzia Ország függetlenségével és méltóságával öszvekött békesség, — a' szabadsággal járó rend, — a' Julusi revolutió- a' Nemzetiség- az Igazság- Rend- a' ditsőség- a' magamérséklés- a' szabadság és a' közönséges palérozódás ditső tzéljai és pompás gondolati eránt való tántoríthatatlan hűség, ezek voltak és ezek lesznek nekünk politikai vallástételeink mind öröké. Távolságon legyen, hogy mi a' velünk ellenkező értelemben lévőket indulatoskodásaikban és rágalmazásaikban kö-

vetni akarnánk, de tsakugyan mondják meg nekünk azok a' 13-dik Martziusi emberek, ha valyon telyesítettek e' tsak egyet is ígéreteik közzül. A' Thrónus körülnekik kellett volna egyesíteni a' különböző vélekedéseket, de nem — ök azt nem tselekedték, hanem inkább meghasonlást szerezvén, külön szakaszták azon nemes Férjfiakat, kiket a' szabadság szeretete és a' hazaveszedelmeinek esmérése egymáshoz közelebb vitt vala. Nekik kellett volna a' Revolutiót megerősíteni, — és a' legvitézebb 's a' legengedelmesebb városok nemzetigárdája elosztatása által éppen ök törték el ennek legtermészetesebb gyámolát. Nekik kellett volna a' sajtók szabadságát, melly Frantzia Országot megszabadítja, pártfogások alá venni, és azt külömbféle rendeléseik, 's a' birságok által tulajdon magok nyomták el. Ha valaki, ök tudták azt, hogy a' Pairek örökségét a' Nemzetnek és a' Kamarának véghetetlen nagy része kívánta el törteni, mégis ök tsúfolták a' Nemzet és Kamara akaratját ábrándozásnak és bolondságnak. — Az ö szájokból származott az a' nyilatkoztatás, hogy ök a' törvénynek uralkodást szerznek, és tsak egy törvénysints, mellynek nyakát ki nem tekerték, és a' melyet meg nem hamisítottak volna. — Ök szeretnék lábokat a' Kamarában vetni, 's annak javallatbeli jussát még is semmivé teszik. — Ök akarnák a' vendégszeretés által azon adósságot lefizetni, mellyel Frantzia Ország a' Lengyel, Olasz, és Spanyol földről kibúdosott jó hazafijaknak tartozik, és ezen vendégszeretést ök metskolták be a' leggyalázatosabb feltételekkel. Ök tették nekünk azt az ígéretet, hogy mi hazánk földjén bátorságban fogunk lenni, és a' lázzadások, a' nép és a' tisztizékek közt való tüzes ellenkezés, 's a' letett Országlószék követőinek mindig vakmerőbb támadásaik által szünet nélkül háborgattatik. Ök hirdeték ki közöttünk azt, hogy katonáikat, minden hatalmasságok lefogják fegyverkeztetni, és a' diplomazia szövevényeibe annyira beburkoltak minket, hogy ök ezen bajos állapotnak, a' melly nem háború ugyan, de nem is békesség, melly kereskedésinket, művészi szorgalmunkat egészen hasra ejti, magok sem tudnak nevet adni. Utóljára, ugyan mi tsoda karban hadja két esztendei tapasztalás után a' tsaknem törvényesség (Quasilegitimitás) systemája Frantzia Országot? Kivülről a' Királyok szövetezése nem nagyobb veszedelemmel fenyegeté most minket mint valaha? Belőlről pedig nem nyilvános polgári háborút folytatunk e'? Azon hadi seregek, mellyek határszéleinket elboríták, amaz öszveesküttársaságok, ama délen és N. nyugoton soha nem szünő vakmerő próbák és nyughatatlanságok nem engedők volnának és a' kórmányszék szemeknek kinyitására? Vagy talán arra várakozik az, mikor ezt kell mondania: a' meggyéket tűz, a' tartományokat ellenség borítja, a' haza veszedelemben van, — a' midőn mind a' mellett is, hogy Frantzia Orzágnak gyermekeit és kintseit haszon nélkül vesztegeti, a' hazát többé megszabadítani nem képes? Fájdalommal és belső meggyőződésből mondhatjuk, hogy ha ez a' systema tovább tart, úgy a' Júliusi revolutió és Frantzia Ország az ellenség kezében vagynak. A' mi szemek előtt Restauratio és Revolutio áll. Az a' régi tsata, mellyről azt tartánk, hogy elvégzők, újonnan kezdődik. Vegye gondolóra a' Kórmányszék, hogy az a' bizonytalan állás, mellyen az, ez idő szerént van, éppen nem tartós. Az a' kórmányszéknek erőt sem a' restaurációra, sem a' revolutióra, melly

nagyon izgatható és bizodalmatlan, nem fog adni. Az 1830-ki Frantzia Ország mint szintén az 1789-ki is, azt hitte, hogy az örökség szerént való királyság, nemzeti institutióktól körül véve a' szabadság alaptételeivel könnyen meg állhat. E' szerént tehát a' Juliusi kormányszék, tsak bizzék, és térjen vissza az ő lételének feltételeire. Az egész világ tudja, mitsoda hatalmat ad a' frantzia Revolutió azoknak, kik annak engednek, — de azt megkívánja, hogy néki az ember minden kifogás és feltétel nélkül adja magát alá. Mi kész szívvel hódolván azon nagy és nemes dolognak, mellyért Frantzia Ország már 40 esztendőök óta hartzól, azt sem bódog, sem bódogtalan állapotjában el nem hagyjuk, életünket mi annak szenteltük és győzedelmében erős hittel hiszünk. Páris Maj. 28-kán 1832. Allier, Bernard, Cabet, Comte, Cormenin, Garnier-Pages, Jollivet, General Lafayette, Lafayette György, Lafitte Jakab, General Lafitte, General Lamarque, (halála óráján) Marchal, Mauguin, Odilon Barrot, Portalis, Tracy. 's a' t.

A' Moniteur Jun. 6 kán jelenti: A' belső Minister Gróf Monialivet Jun. 2 kán költ Herülő levele által, a' N. Nyúgoti Megyék Praefectusait közönségesen felszólítja: hogy ha Megyéjékben a' Berry Hrgnére ráakadnak, az útitársaival együtt mindjárt vitessék fogságba, még pedig olyan helyre, mellyet legbátorságosabbnak ítélnék. *)

*) Ezen Herülőlevél után kevéssel adott parantsolat azt tartja: hogy a' Hrgné ha kézre kerül, addig míg a' processus ellene elkezdődnek, Nantesbe legyen foghelyen.

A' Junius 5-ki (már esmeretes) történetet Párisban különböző Ujságok, principiumaikhoz alkalmaztatott különböző észrevételekkel adták elő. A' Courrier Francais (egy a' legliberalisabb újságok között, melly Jun. 6-kán letartóztatódott) ezt mondja: „A' tegnapi történetet ez úttal némelly estveli journalok előadása szerént közöljük olvasóinkkal; hólnap a' Moniteurét fogjuk fel venni, a' nélkül, hogy annak, reánk nézve keserves észrevételeit; legkevésbé is változtatnánk vagy magyaráznánk. Mert sorsunk megváltozott. Három Ujságok (a' Tribune, a' Quotidienne, és a' Courrier de l'Europe) bürói bepetséttettek, még pedig olyan meghagyással, hogy azok többé nem fognak megjelenni. A' National bürójában, annak szerkesztőjének fogságra való vivése végett, fegyveres sereg jelent meg. A' Journal du Commerce a' Courrier Francais's mások le vagynak tartóztatva. Meg lehet, hogy ezen letartóztatást, melly még a' törvény határain belül van, hólnap olyan parantsolat követendi, melly azoknak további megjelenését fogja megtiltani. A' Sajtó többé a' törvény hatalma alatt nintsen. A' Ministerium az ő szomorú győzedelme következeit szándékozik azzal megéreztetni. Gondoltuk mi azt, hogy ez egy lesz azon időszakok között, melyeket nekünk szükségesképpen megkelle vala még érnünk. Ez a' pillantat el érkezett. Kétség kívül nem sokára értésünkre fogja adni az Országlószék, mit szándékozik az újságok nyomtatásával tselekedni. — A' Temps is ilyen formán panaszolkodik a' f. h. 7-kén költ darabjában, mondván: Úgy látszik, hogy soha sem akart az Igazgatószék kevesebbet tudni a' szabadságról mint most, és hogy annak felette

nagy kedve van magát a' kivételek törvényeihez alkalmaztatni. A' Politziabiztosok tegnap estve pontról pontra hajták végre a' 25 Jukiusi Parantsolatot (mellyet 1830 ban X Károly adott). Ma tehát a' revolutio minket rosszabb állapotba helyeztetett, mint a' Censura alatt voltunk.

A' Tempsban Jun. 7-kén e' van: Az Oppositio Képviselei tegnap reggel Laffitte Urnál tartott gyűlésekben elvégezték, hogy a' Tuilleriebe (a' Királyi palotába) Biztosság menjen. Ez Odilon Barrot, Jollivet, Laffitte és Arágó Urakból állott. És a' Királynál Jul. 6-kán délután 4 órakor jelent meg. Némelly követek azt kívánták, hogy a' Mart. 13-ki Systema ellen írásba tett nyilatkoztatás által, még egyszer protestálni kell, valamint ugyan annak, a' legközelébbilázzadásban véghez vitt tselekedetei ellen is. Ezen Követek között voltak: Odilon Barrot, Jollivet, Taillandier, Thoret, Barot, Degouvet-Denunques, Bellaigue.

A' France nouvelle azt mondja: hogy azon Deputatiónak, mellyet az Oppositio a' Királyhoz küldött, más tzelja nem volt, mint az, hogy a' Királynak a' lázzadáson vett győzedelemhez szerentsét kívánjon, 's egyszersmind, hogy a' történt dolgokon való nagy sajnálkozását jelentené ki. Egy Párisi levél állítása szerént ez a' küldöttség a' Királytól azt kívánta, hogy az, a' Ministeriumot változtassa meg. Ez a' kívánság — úgymond a' levél szerző — nehezen fog telyesítettetni, annyi foganatja mindazáltal lesz, hogy a' Kamara rövid időn öszve fog hívódni.

A' Journal des Debats szerént a' Laboisiere, Cabet és Garnier-Pagés (kik a' Követek Kamarájának mindnyájan tagjai) elfogat-

tatások eránt parantsolat adódott ki. Az ifjú Berry er pedig hasonlóképpen Követ, Nantesben; Hertzeg Fitzjames ismét Párisban már valósággal elvagnak fogva.

Az Allgemeine Zeitung egy Párisi levél után az mondja, hogy Jun. 6-kán a' Király éppen akkor ment — midőn a' pártütőkkel kezdett tsata legtüzesebben lóháton folyt, a' Greve piatzra, és az Arás nevű útszába, mikor ott a' pártütőkkel kezdett tsata legtüzesebben folyt és hogy az (a' Király) bámulást érdemlő hidegvérűséggel szál- la szembe az életét fenyegető veszedelemmel. De még sokkal nevezetesebb az, hogy reá senki sem lött, holott, abban a' partütőknek nagyon jó módjok lett volna, midőn Ő azon erősségekhez, mellyeknek háta megett a' lázzadók állottak, igen igen közel járt. A' felséges személy lépéseit mindenütt öröm kiáltásokkal fogadta az a' nép, mellyet a' tömlötzre kísért pártütőkkel való rossz bánástól nagy munkával lehetett vissza tartóztatni. — Midőn a' Nemzetigárda, a' katonasággal kezett fogva sok ideig ostromlaná a' magokat erősségekkel bekerített és úgy oltalmazó pártütőket, de velek semmire sem mehetne, ágyúk hozattak elő, mellyek a' rémülésbe jött városban két óráig szakadatlanul durrogtak, és ezeknek lármája állítá osztán estveli öt órakor vissza a' tsendeséget úgy, hogy az többé az ólta meg nem zavartatott. De azért a' mint

Egy másik Párisi levél Jun. 7-kén írja: a' város különböző pontjain éjjel nappal számos seregek állanak fegyverben. A' XV Lajos piatzán 6 ágyú van kiszegelve. A' közönséges piatzokon, a' Carrrousselen, az Ország Bankja, a' város háza, és a' Ministerek palotái előtt gyalog bataillonok. Egy szóval (a' mint tudva van) a' város hadi

karba van helyhezletve, a' mi a' Journal des Debats állítása szerint a' Nemzeti-gárda artilleriájának lefegyverkezését és elosztatását nagyon könnyíti, valamint a' házak motóztatását a' bűnösöknek fogságra való vitelét és a' liberalis újságok ellen tett rendelkezések végrehajtását is, — mellyek tsupa királyi parantsolatokon (Ordonanzon) épülnek, és a' törvényekkel egyenes ellenkezésben vagynak. Én, így szól az említett levél szerzője — részemről azt vizsgálgatni nem akarom, hogy kívánja e' a' nevezett rendszabást az Ország-lószék állapota és mennyiben? Egyéberánt, midőn tudom, hogy a' jelen Uralkodó volt az, a' ki Párisnak, a' X Károly Juliusi parantsolatjára hadikarban való tevést leginkább kárhoztatta, a' jelen rendelkezésben való tsudálkozásomat el nem titkolhatom. Azt mondják, hogy a' hadi állapotban való helyhezletés következtében Lafayette a' Párisból való eltávozásra meghívódott. A' megöletettek és sebesítettek számáról bizonyost nem mondhatunk. A' rendes katonaság között az Ispotályban mintegy 400, a' Nemzetigárda között 100—150 megsebesítettek fekszenek. A' sereg, és a' nemzetigárdából 120—150-nen estek el. A' pártosok részéről mennyi az elestek és megsebesítettek száma még nem tudhatni.

A' Temps Jun. 8-kán, azon királyi rendelés ellen, melly Párist hadikarban helyhezletette, a' Coste Ur (egy az említett Újság szerkesztetői között) neve aláírásával, egy Protestatiót közöl. Ugyan ezt tselekedték minden Oppositionalis Újságok, annyival inkább, mivel a' Párisban lévő királyi törvényszék Jun. 7-ki ülésében meghatározta, hogy a' hadikarban való tétel következtében, azon vétkek

közzül, mellyek Jun. 5 és 6-kán véghez mentek, egy sem tartozván az ő ítélete alá, azokat a' haditörvényszékhez lesz kénytelen igazítani.

A' Moniteur Jun. 8 ki darabjában írja: Azon hazájokat oda hagyott idegenekre nézve, kiknek a' Párisban való tartózkodás megengedett, ez rendelődött: hogy azoktól, kik ezen szállítás adásbeli szívességgel vissza éltek, a' nevezett engedelem tagadtassék meg. — A' Párisi Nemzeti Gárda Artilleriájának bizonyos idő szabatott, melly alatt az, fegyvereit a' Maireknél, okvetetlen tartozik letenni, ha azt nem akarja, hogy vele, mint megátalkodottal úgy bánjanak. — A' bűnösöknek tömlőtze keresések, 's a' házak motóztatása folyvást megy elő. Már eddig is igen sok puskákat, kardokat, töltéstartókat, külömbféle hajtó eszközöket, sőt bombákat és ágyú golyóbisokat is találtak és vettek el. A' lakosok az Igazgatóságok ezen munkálkodásait örömmel és nagy igyekezettel segítik elő. Egyéberánt a' rend és tsendesség Párisban egészen helyre állott, — a' boltok kinyitattak, — a' szabad jövés menés legkissebb akadályt sem szenved.

Az Orleáni Hrg Maj. 31-kén Vienne-be (Isere) érkezett.

T ö r ö k O r s z á g.

Török Moniteur Máj. 19-kén. A' Fényes Porta azon hatalmasságoknak, kik vele szövetségben vagynak, Konstantinápolyban tartózkodó Követjeit hivatalosan tudósítván először, a' Mehmed Ali és Ibrahim Basák számkivettetéséről, 2-or azoknak haddal való üldözéséről. 3-or Az Egyiptom Abessinia és Creta helytartói igazgatásának, a' kis A'siai Főhadi vezérre lett bízásáról, egyszersmind megjegyzi, hogy a'

fenn említett hatalmasságok, eránta (Porta eránt) való barátságoknak új és nagy bizonyosságát fogják adni, ha azok a Pártosoknak sem nyilván sem titkon való segítséget nem nyújtanak. Minthogy pedig könnyen megeshetnék, hogy a szövetséges hatalmasságok alattvalói közzül némellyek, nyereség kívánástól ösztönözten, a lázadókhöz eleséget és hadi készületeket visznek, a Porta egész bizodalommal kéri a Hatalmasságokat kereskedő alattvalóiknak azon rendelés feől való tudósításra: melly szerint a kereskedő hajóknak, az Alexandriai's más Egyiptomi kikötőhelyekbe való kiszállás általán fogva megtiltva marad mind addig, míg a pártitök tökéletesen el nem fognak nyomattatni.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Felsőház Jun. 1-ső napján tartott ülésében a' Cumberlandi Hrg Gróf Greitől kérde: ha valyon szándékozik e' a' Gróf a' Házat tudósítani, arról miképpen ment a' Reformbill, a' Biztosságon keresztül? Erre a' Gróf igenel felevén, a' nevezett Hrg a' Newcastlei Hrget kérte, hogy az a' Pairek nevezéséről szóló javallatját mostanról halaszsa el, — a' mi meg is lett. Minekutánna a' Reformbillről felyebb említett tudósítás megtéetett, Gróf Carnarvon a' bill ellen protestált, és nemes barátit felszóllítá, hogy azok ő vele együtt menjenek el. — A' melly javallatok, a' Billen való változtatás eránt ekkor tétettek, mindnyájan vissza vetteten; a' Bill 3-szori Felolvasása Jun. 4-kére határozatott.

Az alsóháznak Jun. 1-ső napján tartott ülésében, Vyvan-nak ezen kérdésére: mi tzélből küldötte Anglia Portugalliába azt a' nagy hajóssereget, a' mellyet küldött? és hogy ugyan oda Lord

Russell mitsoda meghagyásokkal méne? Lord Palmerston ezt felelte: Mi a' Neutralitást tiszteletben fogjuk tartani mind addig, míg ugyan azt más hatalmasságok meg nem sértik. De ha más hatalmasságok a' Portugalliai dolgokba beleavatkoznak, Britannianak hadi népe a' szerént fog tselekedni, a' mint az Ország haszon javához és méltóságához illik. — Egyéberánt a' Lord Russell Instructióiról még most felvilágosítást nem adhatok.

A' Galignani Messengér Máj. 7-én jelenti: hogy a' Reformbill keresztül ment. Gróf Harrowby, Lord Grey és ennek tisztai társai ellen tartott tüzes beszédében, eleget monda ugyan, hogy a' Ministerium a' Reformbillt a' Ház nyakára erőszak és fenyegetések által toltá; azon változtatást tenni nem engedett; hogy az (bill) Angliának régi Constitutióját semmivé téven bizonyosan revolutióra ad alkalmatosságot: — de ez, — és Winchilseanak, a' ház lerontott függetlensége feől való keserves panaszsza — mind hijában vólt, mert a' Reformbillnek harmadszori Felolvasása 106 voksokkal 22 ellen Jun. 4-kén a' Felső házban is elfogadódott, és hogy az említett bill az Országnek törvényeivé legyen, még tsak a' királyi Sanctió van hátra, a' mi — hihető — a' jövő Tsötörtökön fog megtörténni. A' Felsőházban elfogadott Reformbill az Alsó Házba még azon nap általvitetett, a' mikor a' rajta tett javítások kinyomtattatása mindjárt meghatározatott.

N é m e t O r s z á g.

A' közelébb kiadott Magyar Kurír rövideden emlité, hogy Sz. Wendeibe Burkus katonaság küldetett. Azon rendetlenségnek, melly erre okot

adott, leírása következő: Az itt, már régóta lappangó megeledetlenséget, a Hertzegnek egy rendelése, melly Coburgi Papot Juch t illette, Maj. 29-én hozta napfényre. Ez a mai idő lelketől elfoglalt ferjiú Coburgból ez előtt 6 esztendővel küldődött ide Papnak 's egyszersmind a Lycaeum Correctorának és magát egész a múlt esztendő végéig betsületesen viselte. A mikor olly veszedelmes politikai Cholérát kapott, hogy Zweibrückenben nyilvános revolutionalis predikatiókat nyomtatattatott ki, mellyek a nép előtt kedveséget nyervén, az ember ez által még inkább néki szelesedett, úgy hogy azt az Igazgatás hivatalából kénytelen volt elbotsátani. Melly meg lévén, Juch a szomszéd Baváriába ment és mint igaz szabadság apostola ott kezdett prédikálni. Leghelytelenebb tselekedetei közé tartozik az, melly szerint egy „Wächter am Rhein“ nevű havi-írást, egy Kortszámban, a papi formálítások szerint megkeresztelt. A sokaság Juchot mind e mellett is kedvelte, még pedig annyira, hogy a kór-mányszéknek arra (Juchra) nézve tett rendeléseit igazságtalanoknak, és a Constitutiót nyilván megsértőknek nyilatkoztatná. Azonban Máj. 26-kán a népnek innepe történik, mellyen az, az erdőhöz közel egy szabad helyen magát mulatni öszvegyül. Juch pap a tzi-frán felöltözött nép előtt beszédet tart, — a beszéd meg tetszik — a pap muzsika, ének szó és ágyúzások között megkoszorúztatik. Estve felé, tele fővel, dall és muzsikaszó közt az egész társaság a városba megy, — a piatzon fel állít egy nagy fát, mellynek tetején vörös és fekete zászlók lobogtak. Az Igazgatószék meghatalmazottja Szymborski Ur, más nap megtudván, hogy az Szabadság fája — megparantsolja,

hogy vágattassék ki. A parantsolatnak, a szabadság és különösen a bor szeszétől felhevült emberek magokat állhatatosan ellene szegeznek. Az Igazgatószék a többek közt katonaság behozatásával fenyegetődik. Semmi sem használ. Azonban a következő nap 300 burkus katona a város előtt terem. A nép nagy lárma közt fegyvert fog. Hogy az erőszak és vérontás eltávoztatódjék és a népnek, tselekedete meggondolására ideje lenne, Oberstlieutenant Köhler, embereit néhány óráig a város kapui előtt a mezőn tartja, és egész tsendességgel dél felé ment be a városba. A tsendesség visszaállván más nap az említett katonaság Wendelből ismét eltávozott.

A Speyeri Ujság szerint Dr Wirth, megtudván, hogy elfogattatása felől ismét parantsolat adódott ki, Frantzia Országba futott.

B e l g a O r s z á g.

A Memorial Belge-ben a többek közt e van: „A hozzánk legközelebb érkezett 62-dik számú Protocolum Máj. 29-kén adódott ki. Foglalatja rövideden ide megy: A hollandiai meghatalmazott Követ a Conferentziába megjelenik és jelenti: hogy az ő Királya, a Tornaco fogságban esett társaiért tserében kész Thorn Urat szabadon botsátani. A Conferentzia ezen jelentést hallván nagyon tsudálkozik rajta, hogy a Hollandiai Király, ki a Thorn elfogattatását ennek előtte kárhoztatta, most a nevezett nyilatkozta-
tás által abban megegyezni látszik, és azt a Tornaco bandájában lévő emberek elfogásával egy rendbe teszi, — a mit a Conferentzia semmi esetben sem engedhet meg. Utóljára kemény és hathatós kifejezésekkel azon kíván-

ságát tette nyilvánvalóvá a' Conferen-
tzia, hogy Thorn Ur minden továb-
bi halasztás nélkül szabadon bocsátas-
sék abban leendő szíves munkalko-
dását ígervén, hogy a' Tornaco em-
bereit a' békesség és emberiségre va-
ló tekintetből a' belga kormányszék is
ereszsze el.

A' minap a' belga Ujságok, azt a'
hírt tették közönségessé, hogy Thorn
Urral fogságában — valami veszedelmes
betegség jövén reá, — a' hollandusok
igen rosszul és embertelenül bántak.
Ezt a' Luxemburgi Journál Jun. 6-ki
darabjában azzal tájékoztatja meg, hogy a'
Thorn állapotját a' magatiszta valóság-
ában írja le, — mondván — Először,
hogy Thorn nem a' tulajdonképpen
való tömlőtzen, hanem, egy, az ő szá-
mára, mindjárt megérkezésekor felké-
szített igen jó és szép szobában lakik,
a' hol őtet, — természetesen előre
kért engedelem mellett — atyafiai, ba-
ráti, árendásai, 's a' t. mindenkor meg-
látogathatják. Ugyan ő, ha kedve tart-
ja a' kertbe is kimehet sétálni, a' mi
rajta kívül, egy fogolynak szinten meg-
engedve. 2-or a' mi a' betegségét ille-
ti: Május 25-kén nagy fogfájás jövén reá,
egy fogát kihúzott. Néhány nappal az-
után egy éjszaka vére állkaptzájáról
folyni kezdvén, éjfélután 1 óratályban
Orvost kívánt, — ki is nála minden
késedelem nélkül megjelent.

Újabb Tudósítások.

Páris Jan. 10-kén estveli 6 óra-
kor költ telegráfi tudósítás ez: „A' ha-
divizsgálat vége felé van; soha nagyobb
ragaszkodást a' Királyhoz nem mutatott
a' katonaság 's a' nép, mint ez úttal, 's
úgy látszott, hogy a' tsendesség még illy
bátorságos állapotban soha sem volt mint
most. A' kormányszék jó tudósításokat

vett nyugot felől. Lahoussaie ostrom-
mal megvéteztetett. Clisson mellett egy
kastély, a' mellybe sok pártos vezérek
vonták magokat ostromoltatott és erős
ellentállás után felgyújtatott. A' bent
voltak vagy elhullottak, vagy odaégtek.

London. Jun. 7-kén délutáni 4
órákor vitetett a' Reformbillt megerő-
sítő Királyi végzés a' Felsőház eleibe
egy a' végre kineveztetett Biztosság ál-
tal. Úgy beszélnek, hogy a' Parlament-
nek eloszlatása közel van.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Jun.
10-kén költ Kir. végzése által N. Méltos.
Galantai Gróf Esterházy Nep. János
Úr, Sz. István Magyar Király Rende
Commandatora, és Ts. K. valós. belső
titkos Tanácsos Ő Excja helyébe, mi-
nekutánna Veszprém Vármegye Fő Is-
pányi Hivataláról lemondott, N. Méltos.
Vásonkői ifj. Gróf Zichy István Úr Ő
Excját, Ő Felségének Sz. Pétervárában
volt Nagy Követét, Sz. István Magyar
Király Rende Nagykeresztesét, Ts. K.
Kamarást és belső titkos Tanácsost Vesz-
prém Vgye Fő Ispányává kegyelmesen
kinevezni.

A' Fő Méltóságú Magyar Kir. Ud-
vari Cancellaria méltóztatott a' Dunán
innen Kerületi-Törvénytáblánál meg-
üresült két Táblabírói hivatalra Tek.
Turcsányi Jósef Urat, ugyan ezen
Táblának eddig volt Jegyzőjét, és Tek.
Podhorzky Antal Urat Magyar Kir.
Udvarnokot és Ts. Honth Vármegye
Fő Szolga Bíráját kinevezni.

K L A O.

Előfizetési Jelentés.

Tudva van a' tisztelt olvasó közön-
ség előtt, hogy a' nevezetes Laczkó-
per következtében, az Erdélyi Hír-
adó szer-

adó szerkeztetése által elidézietvén, arra köteleztem magamat, hogy azon honnyi újságlevél mellé ígért historiai toldalékokat KLIO név alatt külön is közrebotsátom. Minekutánna munkám nagyobb részint már készen van, tett ígéreteimet teljesíteni hazafi kötelességnek ismerem, 's éppen azért bátorodom meghívni a' tisztelt olvasó közönséget tzelom pártfogó elősegéllésére. — Szabad légyen egy úttal háládatos köszönetemet kifejezni, mind azon jóakaróim aránt, kik Laczkó ellen adott szavamért nem fordulván el tőlem, erdős kis hazánk több részéből, részint személyesen, részint levél által buzdítanak fel nem hagyni Kliom kiadásával.

Ki botsátom tehát — távol minden versengéstől — kis munkám tzimjéről, foglalátjáról, az előfizetés feltételeiről és megjelenése idejéről, tudósításomat: azon tisztelt T. T. Urak nevével együtt, kiket a' tudományokhoz és műveltséghez viseltető buzgóságoknál fogva az előfizetés elfogadására, 's így Kliom ápolgatására tisztelő és előre is hálás érzéssel felszollítani bátor vagyok. —

1.) Munkám czimje — KLIO — Historiai Zsebkönyv 1852 re. Mottója Tacitusból — Sine ira et studio, quorum causas procul habeo.

2.) F o g l a l a t j a —

a.) Több okokból, a' különben is eléggé ismeretes 1831-ik esztendő historija helyett fogom adni — Europa közönséges történetei által nézését az 1814-beli Párisi békesésgtől és Bétsi congressustól fogva egészen az 1850-iki Juliusi revolutzioig, ennek rövid elbeszéllésével. Minden kétségen kívül az érdeklött fontos törté-

netekben van a' koltsa az olly nagy következéseket szült juliusi revolutzionak.

b) Lengyel Ország történetei 1763-tól fogva, különösebben 1772-b. és 1795-b. történt felosztatásai Ausztria, az Oroszbirodalom és Pruszszia között: a' közelebbi revolutzio summás előadásával, egészen az idei Febr. 26-kán költ, Lengyelországhoz tsatoló 's a' lengyel nemzetiséget elenyésztető Orosz Tsászári Ukázig.

c) Belgium régibb és újabb viszontagságai — különösön a' Hollandiai reszpublika formálódása a' 16-d. és 17-d. században, az 1815-ben egyesült németalföldi provintziákat elszakasztó közelebbi revolutzio előadásával. —

d.) Erdélynek Magyarországtól lett elszakadása az 1526-tól — 1540-ig folyt polgári had következésében. — A' mái fontos időben nem árt emlékeztetni a' hazafiakat a' lelkes egyetértésre, egy olly történettel, melynek gyászos és a' hazát véresen szagató sebeit szeretett nemzetünk máig sem épülte ki. —

e.) Az ánglus és frantzia képviseleti országglások rövid ismertetése, különösön az annyira szájan forgó reformbill megvilágosításával. —

f.) Végre béfejezésül szolgáljon, a' mostani minden nagyot, felségest, 's ezekkel ellenkező aljast és törpét egyben foglaló időszakasz ismertetésére az új vallás, a' Saint Simonismus eredetét és alapos állításait tárgyazó rövid historiai értekezés.

Ha a' tisztelt olvasók pártfogása által folytathatom Kliomat, úgy a' jövő 1853-ra kijövöt kezdeni fogom — Erdélynek a' Fels. Ausztriai ház birtokába jutása historiájá-

val és summás előadásával a' különböző kötéseknek, alkuknak és diplomatikai actáknak, mellyek 1686-tól 1712-ig ezen tárgyban készültek. —

Annak megbizonyítására, hogy nem nyereségen kapás tzelja munkálódásomnak, bizonyossá teszem a' tisztelt olvasó közönséget, hogy ha a' valódi előfizetők száma 400-ra találna menni, Kliom mellé toldalékul adom, köze metszve mái tsinos ízlés szerént velin papírosra, a' szerentsétlen Lengyelország szinelt föld abroszát, mellyen annak minden felosztatása és mái állása, különböző színű vonásokkal kimutatva leszsz. — Ezen föld abroszért az előfizetés alább említendő árra semmivel sem fog pótoltatni. —

5.) Mintegy 18—20 ívekből álló Kliom szép tsinos külsővel, borítékkal — megjelen mulhatatlanul idei sz. Mihály napra.

4.) Az elő fizetés árra nyomtató papíroson ezüstben 1 rftre 20 xrokra vagy is 3-három rftokra 20 xrokra váltóban van határozva. Akik velinre kívánják példányjaikat, ezüstben 2-két rftokkal 24 xrokkal vagy váltóban 6-hat rftokkal fognak előre fizetni. Ideje az előfizetésnek a' jövő Augustus vége. A' munka megjelenésével a' könyvbólti árra leszsz nyomtató papíroson 5 rft, velinen 7 rft. 50 xr. váltóban. —

5.) Az itt következő T. T. Urakat, valamint az érdeemes könyváros Urakat nagy tisztelettel kérem, a' szokott tizedik példány ajánlása mellett, méltóztassanak az előfizetést elfogadni és azt bizonyos alkalmatosságtól ide Kolosvárra, akár T. T. Professor Salamon Jó'sef, akár Typographiánk igazgatója T. Barra Gábor Urakhoz, akár én hozzám küldeni. —

E l ö f i z e t n i l e h e t.

Kolosváron: Kormányszéki Titoknok Méit. Ábrahámfalvi Ugron István Urnál. — T. T. Professor Salamon Jó'sef Urnál — T. Barra Gábor Urnál — valamint az alól írtnál is. — N. Enyeden: Tek. T. Csorja Ferentz és Péterffy László Prof. Uraknál. — M. Vásárhelyen: Tiszt. T. Péterffy Károly — és Dimény Jó'sef Réf. Pap Uraknál. — Székely Udvarhelyen: T. T. Bodola Sámuel Prof. Urnál. — Szászvároson: Mélt. Osdolai G. Kun Gothárd Urnál, a' Szászvárosi Ref. Gymnasium Insp. Curátoránál. T. T. Bodola Károly első Ref. Pap — és T. T. Székely Sámuel R. Prof. Urnál. — Déésen: Királyi Perc. Tek. Czakó János és Tek. Simó Ferentz Uraknál. — Szebenben: Mélt. Felső Szállaspataki Kenderesi Ferentz Számvevő Tiszt Urnál. — Szilágy Somlyón: Kir. Perceptor Tek. Kovács László Urnál. — Rémeren: T. T. Veress György Ref. Pap. Urnál — Zilahon: T. T. Beke Sámuel Ref. Pap, és T. T. Hiry Ferentz Rect. Prof. Uraknál. — Rézdi Vásárhelyen: T. T. Pap István Ref. Pap Urnál. — Debreczenben: Tek. T. Péczeli Jó'sef és Tiszt. T. Aranyi István Prof. Uraknál. — Pesten: Tek. T. Döbrenstei Gábor Urnál, a' Magyar tudós Társaság Titoknokjánál. — Budán: Könyváros T. Burján Pál Urnál. — Bétsben: Tek. T. Márton Jó'sef Professor Urnál.

A' kijegyzett T. T. Urakon kívül, más buzgó hazafiak is tisztelettel kéretnek Kliom pártfogására, és az előfizetés előmozdítására.

Kolosváron Május 30 án 1852.

Szilágyi Ferentz mpr. az Evang. Reformátum Kollégyomban, Historia, deák, görög literatura, és ékesenszollás k.r. Professora.

MAGYAR ÉS NÉMET

NEMZETI MÓDI ÖLTÖZETEK.

Ez az Újság már több ízben illő dicsérettel emlékezett a Bétsi közönséges játékszíni Újságról, mellyet Bäuerle Adolf Úr ad ki. Ez a sokaktól kedvelt Folyóírás már 25-dik évit érte. Foglalatja olly interessans, és a kimíveltek seregét úgy magához vonja, hogy számos Olvasói, kikkel dicsékedhetik, évről évre szaporodnak. A Theátroműjság, melly ilyen tíz alatt is esmeretes: ORIGINAL-BLATT FÜR KUNST, LITERATUR, GESELLIGES LEBEN UND MODE, a mint mondja, valóban minden tudniméltónak Centralis Leveli. E mellett gyönyörködtet is még kellemetes elbeszéléseivel, meglepő naponkénti újságokkal, művészi és Literaturai tudósításokkal; a honnan a derék Magyar Országra is régolta elhatott. Különös ékességei ennek a szép módi képek, mellyeket nagy számmal ad ki, és a mellyek minden várakozást felyül múlnak. Ugyan válogathatnak benne a galant Dámák és Urak, mert az utolsó módik mindenkor két oldalról, p. o. elől hátul láthatólag rajzoltatnak le, szépen, tsínosan és igazán. Ezen képek betse annyira tisztában van már, hogy a belföld és külföld minden folyóírásai, mint legközelebb az úgynevezett Allgemeine Zeitungban is lehetett olvasni, — a melly pedig nem szokott minden hijábavalóságot égis emelni, — egyezőleg kifakadtak ennek feltételetlen ajánlására.

Hogy pedig Magyar Országra függesztett figyelmének is nyilvános jeleit adja a Kiadó, most már eredeti Magyar módikkal is kedveskedik, Pesti rajzolat szerint a hires Clarot után.

A legújabb, mellyet egyáltalában dicsérnünk kell, egy földes Urat és hitvesét ábrázolja, menyegzői öltözeteikben, a viselet Kostyál és Mindszenti előadások szerint rajzoltatott.

A rajzolat derék, a metszés tsínos, és a kiszínelés különös elevenséget mutat 's gyönyörű. Minthogy a Kiadó mindent elkövet, hogy Újságát a Nemes Magyar Nemzet előtt mind inkább betessé tegye, talám számot is tarthat a most következő új Semestrisben, melly Jul. 1-ső napján kezdődik az Olvasó közönség kedve és részvétele megnyerésére.

Lehet a Theatromi Újságra minden Titt. Posta hivatalalóknál előre fizetni, legjobb pedig a Kiadónál (Bäuerle Adolf Úrnál) Bétsben, Wollzeil útszában Nro 780 az 2-dik emeletben. — Az Újság hetenként ötször jelenik meg nagy 4 rétbén velin papíroson; hetenként legalább kétszer két módi képek is, részszerént német férjfi és aszszonyi öltözeteket, részént legújabb magyar nemzeti viseleteket ábrázolók, mellyek mind művészi mesterkézzel rézre metszettek és kiszíneltek. A művészek mind Bétsi metszők, mint Kováts és Geiger. Az előfizetés fél esztendőre ezen Újságra, megváltott felküldéssel, 12 for. Conv. pénzben. Meglehet még Jan. 1-ső napjától kezdve is venni, 's így egész esztendőre 24 for. C. P. a képekkel együtt. Ezen árért akár melly meszsire is szabadon küldetik az Újság Posta költség nélkül nyomtatott adresze alatt. Legjobb azonban a feljebb nevezett Kiadóhoz folyamodni ez eránt, mert ő minden árfel-emelés nélkül vigyáz arra, hogy kiválogatott 's szépen kiszínelte kepekkel szolgálhasson.

A' Magyar Kurir tisztelt Olvasóihoz.

Végéhez közelgetvén a' f. esztendő első fele, alázatosan kérjük Újságunk tisztelt Olvasóit méltóztassanak az Újság további hordatása eránt rendelkezéseiket megtenni.

A' **MAGYAR KURIR** félesztendei ára, a' mellette félárku-sonként **SOKFÉLE** név alatt járó toldalékkal, és fertály esztendőnként egy egy **MAGYARORSZÁGI VÁRMEGYE MAPPAVAL** együtt 5 f. 12 kr. Conv. pénz, vagy 15 Váltó forint. Ezen kívül a' Ts. K. Udv. Fő Posta Hivatal Újság-Expeditioja 12 krt kíván pengőben félesztendőnként, mind a' M. Kurirért mind más Újságokért expeditio taksa név alatt, mint azt az általa évenként kiadni szokott Újságok Lajstroma mellé feljegyzí. Ha ez fel nem küldetik, mi szoktuk kipótólni, vagy is megtérítí. Külömben az Újság félesztendei taksája sem több sem kevesebb. A' Kik különösen posta petsét alatt kívánják Újságaikat járatni 2 f. Váltó tzedulával többet méltóztassanak küldeni.

Minthogy az Újságot megrendelő levelek és taksák rendszerént későn küldetnek fel; többeket őszvevárván némelly Posta hivatalok; vagy a' miatt, hogy a' postaszekerek (Dilizsánszok) tsak kétszer indulnak távolabb helyekről fel Béts-felé; erre nézve hogy az Újságjárása félbe ne szakadjon, szívesen és alázatosan kérjük tisztelt Olvasóinkat, méltóztassanak egyenesen hozzánk küldendő 's tsak egy két sorból álló betses levelek által tudunkra adni, hogy az Újságot tovább is tartani kívánják. Így folyvást küldjük a' Kurírt, ha annak taksája későbben érkezik is fel. Külömben ezt bizonytalanra ezentúl, a' Sokfélének költséges kiadása miatt, éppen nem tehetjük. Tisztelt Olvasóink közül sokan tudunkra adták, hogy az Újságot folyvást tartják; a' mi bé lévén írva, kívánságokat minden ilyen rendelés nélkül is teljesítjük.

Az Újságot megrendelő levelekbe tsupán tsak ezt kérjük feljegyeztetni.

Megtartom az Újságot továbbra is; az eddigvaló Adresse alatt; vagy az Adresse így változtassék: 's a' t.

Az utolsó Posta Statio ez: —

kivülről az útasítás.

An die K. K. Oberste Hof-Post Amts-Zeitungs-Expedition:

Bestellung des Magyar Kurír betreffend.

in Wien.

(Félárkus „**SOKFÉLE**“ Toldalékkal.)

Szerkesztető és Kiadó Marton József, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)